

KOMUNIKAT PRASOWY nr 73/24

Luksemburg, 25 kwietnia 2024 r.

Wyrok Trybunału w sprawach połączonych od C-684/22 do C-686/22 | Stadt Duisburg (Utrata obywatelstwa niemieckiego)

Prawo Unii nie stoi, co do zasady, na przeszkodzie automatycznej utracie obywatelstwa niemieckiego w wypadku przywrócenia obywatelstwa tureckiego

Jednak ponieważ utrata ta może pociągać za sobą utratę obywatelstwa Unii, możliwe musi być dokonanie indywidualnej oceny jej skutków dla zainteresowanej osoby

Kilkoro obywateli tureckich zakwestionowało przed sądem niemieckim utratę obywatelstwa niemieckiego, nabytego przez nich w drodze nadania w 1999 r. Aby uzyskać obywatelstwo niemieckie, musieli najpierw zrzec się obywatelstwa tureckiego. Jednakże po nadaniu im obywatelstwa niemieckiego, a dokładniej po 1 stycznia 2000 r., nabyli oni ponownie – na swój wniosek – obywatelstwo tureckie. Tymczasem zgodnie ze zmianą w ustawodawstwie niemieckim, która weszła w życie 1 stycznia 2000 r., owo odzyskanie obywatelstwa tureckiego pociągnęło za sobą automatyczną utratę¹ obywatelstwa niemieckiego.

Sąd niemiecki powziął wątpliwości w kwestii zgodności owej automatycznej utraty obywatelstwa niemieckiego z prawem Unii. Jeżeli bowiem zainteresowane osoby nie posiadają obywatelstwa innego państwa członkowskiego, to utrata ta pociąga również za sobą utratę obywatelstwa Unii, a zatem prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium całej Unii Europejskiej. Sąd niemiecki zwrócił się wobec tego w tej sprawie do Trybunału Sprawiedliwości.

Trybunał przypomniał², że określanie przesłanek nabycia i utraty obywatelstwa należy do kompetencji państw członkowskich. Jeżeli jednak, tak jak w niniejszej sprawie, utrata obywatelstwa prowadzi równocześnie do utraty obywatelstwa Unii, muszą zostać spełnione pewne wymogi prawa Unii, a w szczególności zasada proporcjonalności.

Prawo Unii nie stoi, co do zasady, na przeszkodzie temu, aby osoba, która dobrowolnie nabywa obywatelstwo państwa trzeciego, traciła automatycznie obywatelstwo państwa członkowskiego, którego była obywatelką, a w konsekwencji – również obywatelstwo Unii. Państwo członkowskie ma bowiem prawo chcieć chronić szczególny stosunek solidarności i lojalności pomiędzy tym państwem a jego obywatelami oraz wzajemność praw i obowiązków leżących u podstaw więzi obywatelstwa.

Jednakże osoba, której dotyczy utrata obywatelstwa, musi mieć możliwość zwrócenia się do organów i sądów krajowych o zbadanie, czy utrata statusu obywatela Unii nie pociąga za sobą nieproporcjonalnych dla niej konsekwencji³. W takiej sytuacji musi ona móc zachować swoje obywatelstwo, a tym samym obywatelstwo Unii lub, w stosownym wypadku, odzyskać je ze skutkiem wstecznym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Utrata ta nie nastąpiłaby, gdyby zainteresowana osoba złożyła, przed odzyskaniem obywatelstwa tureckiego, wniosek o zachowanie obywatelstwa niemieckiego i uzyskała od niemieckich organów zezwolenie na jego zachowanie. Ponadto nabycie obywatelstwa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Szwajcarii lub państwa, z którym Niemcy zawarły umowę międzynarodową, nie skutkowałoby utratą obywatelstwa niemieckiego.

² Zobacz już wyroki: z dnia 2 marca 2010 r., Rottmann, [C-135/08](#) (zob. także komunikat prasowy nr [15/10](#)); z dnia 12 marca 2019 r., Tjebbes i in., [C-221/17](#) (zob. także komunikat prasowy nr [26/19](#)); z dnia 5 września 2023 r., Udlændinge- og Integrationsministeriet (Utrata obywatelstwa duńskiego), [C-689/21](#) (zob. także komunikat prasowy nr [131/23](#)).

³ W odniesieniu do celu zamierzonego przez prawodawcę krajowego.